

NIEUW KLEURRIJK NUMMER DE KLEINE MEIJERIJ

Over Mariken van Oisterwijk alias Maria van Hout, een Oisterwijkse boomput en militairen bij vrouw Smits van 't Puijke in Moergestel

In het nieuwe nummer van het heemkundetijdschrift De Kleine Meijerij (2017, nummer 3) schrijven Jan Franken en Wim de Bakker schrijven over een vrome jonge vrouw, Maria van Oisterwijk, alias Maria van Hout waarbij ze aan de hand van gegevens uit de Oisterwijkse archieven een einde maken aan het misverstand dat Oisterwijk ooit een begijnhof had. Dat was nooit het geval, wel had Oisterwijk in haar midden na 1500 wel een groep samenwonende vrouwen, armer dan begijntjes, die een godvruchtig leven leidden. Die woonden samen in een burgerwoning: het maagdenhuis. Maria van Hout (ca 1475-1547) was een van hen.

Bomenkenner Mart van den Oever schrijft een artikeltje over de Carpinus Betulus 'Frans Fontaine' een haagbeuk die we ook in Moergestel aantreffen. In de reeks 'Beelden uit de mobilisatiejaren 1914-1918' besteedt Anton van Dorp aandacht aan de inkwartiering van militairen in Moergestel onder meer bij Adriana Smits van café 't Puijke en bij schoenmaker Lambertus Klomp.

Archeologen zullen zeker belangstelling hebben voor het artikel van Wim de Bakker over een in 1953 in de Oisterwijkse Kerkstraat gevonden middeleeuwse eikenhouten put.

Verder in dit nummer een artikel van Ruud van Nooijen over zijn opa Jan (Janus) van Haren die gedurende ruim een kwart eeuw (1909-1935) veldwachter te Esch was. Deze Janus, rijksveldwachter van de 3^e klasse, was blijkbaar voor de duvel niet bang en stond zijn mannetje. Gedurende zijn werkzame leven werd hij meermalen beschoten en dreigde zelfs eens aan een mestvork gespietst te worden. Hij zorgde voor de ordehandhaving in Esch en omgeving, waaronder ook Helvoirt waar hij tijdens de mobilisatie van '14-'18 af en toe heel wat te stellen had met ingekwartierde militairen. Janus rookte pijp en was kennelijk ook een dierenvriend want tijdens een jachtpartij redde hij een jonge vos van een gewisse dood. Nadien was Reintje, zoals het vosje werd gedoopt, jarenlang huisdier in het gezin van de veldwachter.

De webtip wijst op de website <http://pdokviewer.pdok.nl> waarmee je toegang krijgt tot allerlei kaartmateriaal van de overheid.

De boekaankondigingen attenderen op recent verschenen historische boeken: een biografie over Frater Andreas, de Udenhoutse Sprokkels nummer 14, een I publicatie over Jentje van de Wiel, zijn familie en schoenfabriek in Oisterwijk en een boek over historische moordkruisen in Nederland waaronder die in Oisterwijk en Heukelom.

Inhoud De Kleine Meijerij 2017 nummer 3:

Onderwerp	Auteur	Pagina(s)
Adrianus (Janus) van Haren 1874-1938, veldwachter te Esch van 17 april 1909 tot circa 1935	R. van Nooijen	89-106
Carpinus Betulus 'Frans Fontaine'	M. van den Oever	106-108
Een middeleeuwse put uit de Oisterwijkse Kerkstraat, gevonden in 1953	W. de Bakker	108-111
Beelden uit de mobilisatiejaren 1914-1918 15. Moergestel (3)	A. van Dorp	111-114
Mariken van Oisterwijk, alias Maria van Hout	W. de Bakker J. Franken	114-124

Webtips:

Kaartmateriaal van de overheid: <http://pdokvieweCarr.pdok.nl>

Literatuur-signalelementen::

- *De Labistrate Biegstr(a)ten*
- *"Bid voor die sele" Historische moordkruisen in Nederland*
- *14 april 1917- 14 april 2017 Herinnering aan: Antonius Willems bij gelegenheid van zijn 100^e geboortedag*
- *Jentje van de Wiel... zijn familie, zijn fabriek en Oisterwijk*
- *Jan van den Boer Frater Andreas 1841-1917 Een eerbiedwaardige Udenhouter*
- *Geschiedenis van de Helvoirtse Vereniging van Ouderen 1957-2017*
- *Unentse Sprokkels 14*
- *Met je oren kun je zien*

Losse nummers (prijs: Euro 5,00 excl. porto) zijn te bestellen bij het secretariaat: H. van Helvert, Plataanlaan 6, 5076 ED Haaren, 0411-622230 helverth@hetnet.nl.

Deze aflevering 3 van *De Kleine Meijerij* is verkrijgbaar bij **Boekhandel Oisterwijk**, Kerkstraat 2 te Oisterwijk, in het **Heemcentrum van De Kleine Meijerij** (vrijdagmiddag van 13.30-17.00 uur) aan de Spoorlaan70 en verder bij:

- * Boekhandel Bruna, Winkelcentrum Eikenbosch te **Berkel-Enschot**;
- * Spar Kuijpers, Looiershof 40, 5296 NS te **Esch**;
- * Albert Heijn, Monseigneur Bekkersplein 3 te **Haaren**;
- * Mitra Slijterij, Kerkstraat 30 te **Helvoirt**;
- * Novy Van Wezel, Rootven 10, 5066 AW **Moergestel**;
- * Boekhandel Nogmaals kantoor- en kadoartikelen, Kreitenmolenstraat 39, 5071 BA **Udenhout**.

Heemkundekring De Kleine Meijerij heeft als werkgebied Berkel-Enschot, Biezenmortel, Esch, Haaren, Helvoirt, Heukelom, Moergestel, Oisterwijk en Udenhout: www.dekleinemeijerij.nl